

Gutten som gjorde sig til løve, falk, og maur.

Der var en gang en mand som havde en eneste søn; men han leved i armod og usseldom, og da han laa paa det sidste, sa han til sønnen at han ikke eide andet end et sverd, et strieplagg, og nogle brødsmuler, og det skulde han faa til arv. Da manden var død, vilde gutten ud i verden og prøve sin lykke; saa bandt han sverdet om sig og tog brødsmulerne og la i strieplagget til niste; for de bodde oppe i en skogli, langt fra folk. Paa veien maatte han over et fjeld. Da han var kommet saa høit at han kunde se ud over vidden fik han se en løve, en falk, og en maur, som stod og trætted omkring en død hest. Gutten blev ilde ved, da han saa løven; men den ropte paa ham, og sa at han skulde komme og skille trætten imellem dem, og skifte hesten slig, at hver fik det han burde have.

Gutten tog sverdet og skifted hesten saa godt han kunde; løven gav han skrovet og største parten; falken fik noget af indmaden og noget andet smaatteri; men mauren fik hodet. Da han havde gjort det, sa han: »Nu synes jeg det er ret delt. Løven skal have det meste, fordi den er størst og sterkst; falken skal have det bedste, fordi den er fin og fysen; mauren skal have skolten, fordi den kryber i kroker og kriker.»

Ja den delingen var de vel fornøiet med alle sammen, og de spurte ham hvad han skulde have, fordi han havde skiftet saa vel imellem dem. »Har jeg gjort jer en tjeneste, og I er nøid med det, saa er jeg velnøid,» sa han; »men betaling skal jeg ikke have.» Jo, noget skulde han have, sa de. »Vil du ikke have andet,» sa løven, »saa skal du faa tre ønsker.» Men gutten vidste ikke hvad han skulde ønske sig. Saa spurte løven, om han ikke vilde ønske at han kunde skabe sig om til løve, og de to andre spurte om han ikke vilde skabe sig om til falk og til maur. Det syntes han skulde være baade godt og vel, og saa ønskede han sig det.

Han kastede sverdet og strieplagget, skabte sig om til falk og begyndte at flyve. Saa fløi han, til han kom over et stort vand; men da han kom udpaa, blev han saa træt og saa saarvinget at han ikke kunde flyve længer, og da han saa et bratberg som stod op af vandet, satte han sig paa det og hvilte sig; han syntes det var et underligt berg, og gik omkring paa det en stund. Men da han havde hvilt ud, skabte han sig til en liden falk igjen og fløi afsted, til han kom til kongsgaarden; der satte han sig i et træ udenfor vinduerne til kongsdatteren. Da hun saa fuglen, fik hun lyst til at fange den. Hun lokkede den til sig, og da falken var kommet indenfor, stod hun færdig, og — husj — slog kongsdatteren vinduet igjen, tog fuglen og satte den ind i et bur.

Om natten gjorde gutten sig til maur og krøb ud af buret, og saa skabte han sig til den han var, og gik bort og satte sig hos kongsdatteren. Da blev hun saa rød at hun gav sig til at skriges, saa kongen vaagnede og kom ind og spurte hvad her var paa færde.

»Det er nogen her!« skreg prinsessen. I det samme var gutten maur, krøb ind i buret og gjorde sig til falk igjen. Kongen kunde ikke se noget som var at blive rød for; saa sa han til kongsdatteren at det maatte være maren som

Kongen vaagned og kom ind og spurte hvad her var paa færde.

trykked hende. Men da han var vel ude af døren, var det det samme igjen. Gutten krøb ud af buret som en maur, blev saa til den han var, og satte sig hos prinsessen.

Da skreg hun høit, og kongen kom og skulde se hvad der var paa færde igjen.

»Det er nogen her!» skreg kongsdatteren. Men gutten smatt ind i buret igjen, og sad der som en falk. Kongen saa og ledte baade høit og lavt, og da han ikke saa noget, blev han sint, fordi han ikke kunde faa nattero, og sa det var noget tøv prinsessen fór med; »skriger du saa én gang til,» sa han, »saa skal du blive var det at kongen er far din!»

Men kongen var ikke mer end vel ude af døren, før gutten var hos prinsessen igjen. Den gangen skreg hun ikke, endda hun var saa ræd, at hun ikke vidste hvor hun skulde gjøre af sig.

Saa spurte gutten, hvad det var hun var saa ræd for.

»Jo, hun var lovet bort til en haugebasse,» sa hun, »og første gangen hun kom under bar himmel, skulde han komme og tage hende, og da gutten kom, trodde hun det var haugebassen; hver torsdags morgen kom der bud fra haugebassen, og det budet var en drage, som kongen maatte give ni velgjødde svin hver gang den kom, og derfor havde han sat ud, at den som kunde fri ham for dragen, skulde faa prinsessen og halve kongeriget.»

Det sa gutten han skulde gjøre, og da det blev lyst om morgenen, gik kongsdatteren til kongen, og sa at der var en inde som vilde fri ham for dragen og svineskatten. Da kongen hørte det, blev han glad, for dragen havde ædt saa mange svin at der snart ikke var flere igjen i hele kongeriget. Den dagen var det netop en torsdags morgen, og dermed saa strøg gutten did som dragen pleied komme og tage imod svinene, og husbondskaren i kongsgaarden viste veien for ham.

»Der er nogen her!» skreg prinsessen.

Ja, dragen kom ogsaa, og han havde ni hoder, og var saa arg og saa sint, at det fraste ild og luer, da han ikke saa svinemaden sin, og fløi paa gutten, som han vilde æde ham levende. Men husj — gjorde han sig til løve og sloss med dragen og rev det ene hodet af ham efter det andre. Dragen var sterk han ogsaa, og han spydde ild og edder. Men da det led paa, havde han ikke mer end ett hode igjen, det var det seigeste; til sidst fik gutten revet det af og, og saa var

det ude med dragen. Saa gik han til kongen, og der blev stor glæde over hele kongsgaarden, og gutten skulde have kongsdatteren.

Men saa var det en gang de gik i haven, da kom selve haugebassen farende, tog kongsdatteren og fór bort igjennem luften med hende. Gutten vilde efter med det samme; men kongen sa han ikke skulde gjøre det, for han havde ikke nogen anden igjen, nu da han havde mistet datteren. Men der hjalp hverken bøn eller bud. Gutten gjorde sig til falk og fór afsted. Men da han ikke saa dem, kom han i hug

det underlige bratberget han havde hvilt paa, den første gangen han fløi ud. Han slap sig ned og satte sig der, skabte sig til maur og krøb ned igjennem en spræk i berget. Da han havde krøbet en stund, kom han til en dør, som var lukket. Men han vidste raad til at komme ind, han krøb ind igjennem nøkkelhullet; der sad en fremmed prinsesse og lysked en haugebasse med tre hoder.

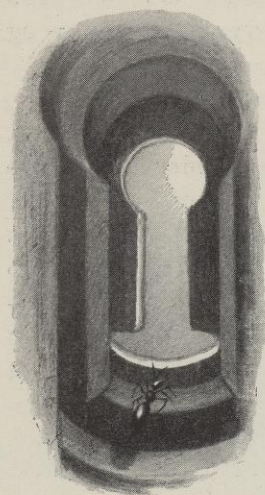
»Jeg har nok gaat rigtig!« tænkte gutten ved sig selv, for han havde hørt at kongen havde mistet to døtre før, som troldene havde taget. »Kanske jeg finder den andre ogsaa,« sa han ved sig selv og krøb igjennem nøkkelhullet paa en dør til. Der sad en anden fremmed prinsesse som lysked en haugebasse, og han havde seks hoder. Saa krøb han igjennem et nøkkelhul til; der sad den yngste kongsdatteren og lysked en haugebasse med ni hoder. Han krøb op paa læggen hendes og kneb hende; saa skjønte hun at det var gutten som vilde tale med hende, og saa bad hun haugebassen om hun fik lov til at gaa ud lidt. Da hun kom ud, var gutten den han var, igjen, og saa sa han til hende at hun skulde spørge haugebassen, om hun da aldrig skulde komme derfra og hjem til far sin. Saa gjorde han sig til maur og satte sig paa foden hendes, og saa gik kongsdatteren ind igjen og begyndte at lyske haugebassen.

Da hun havde holdt paa med dette en stund, faldt hun i tanker. »Du glemmer at lyske mig; hvad er det du grunder paa?« sa troldet.

»Aa, jeg grunder paa om jeg aldrig skal komme herfra og hjem til min fars gaard,« sa kongsdatteren.

»Nei, det gjør du aldrig,« sa haugebassen; »ikke før nogen finder det sandkornet som ligger under den niende tungen i det niende hodet paa den dragen som far din skatted til. Men det finder ingen. Før kommer det sandkornet over berget, saa sprækker alle haugebasserne, og berget blir til et guldforgylt slot, og vandet til engmarker.«

Da gutten hørte det, krøb han ud igjennem alle nøkkelhullerne og gjennem sprækken ud paa berget; der gjorde han sig til en falk og fløi did som dragen laa. Saa ledte han, til han fandt sandkornet, under den niende tungen i

det niende hodet, og fløi afsted med det; men da han kom til vandet, blev han saa træt, saa træt, at han maatte dale ned og sætte sig paa en sten paa stranden. Ret som han sad der, blunded han et øieblik, og imens faldt sandkornet ud af nebbet hans og ned mellem strandsanden. Saa ledte han i tre dage, før han fandt det igjen. Men da han havde fundet det, fløi han bent til bratberget med det og slap det ned igjennem sprækken. Da sprak alle haugebasserne; berget revned, og der stod et guldforgylt slot, som var det gildeste slot i hele verden, og vandet var de deiligste akre og grønneste

enger nogen vilde se. Saa reiste de til kongsgaarden, og der blev det vel glæde og herlighed. Gutten og den yngste kongsdatteren skulde have hinanden, og de tured bryllup over hele kongeriget i syv samfulde uger. Og fór ikke de vel, saa giv du nu maa fare endda bedre!